

ตอนที่ 1

ปุ๋ยมักจากเศษอาหาร

ส่วนผสม

- เศษอาหารแห้ง 1 ส่วน
- มูลสัตว์ 1 ส่วน
- ใบไม้ 1 ส่วน

วัสดุและอุปกรณ์

เศษอาหารแห้ง เช่น เศษข้าว เศษขนมปัง
ก้างปลา เปลือกไข่ เปลือกผลไม้ 1 ส่วน
มูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้ไก่ ขี้ม้า 1 ส่วน
ใบไม้ 1 ส่วน
ถังขนาด 20 ลิตร
ตาข่ายกันแมลง

วิธีทำ

1.

นำถังขนาด 20 ลิตร มาเจาะรูไว้รอบถังแล้วใช้ตาข่าย
กันแมลงพันให้รอบ เพื่อช่วยระบายอากาศและ
ป้องกันแมลงรบกวน

2.

ผสมเศษอาหารแห้งที่มีขนาดเล็กและไม่มีน้ำ
เช่น เศษข้าว เศษขนมปัง ก้างปลา เปลือกไข่
และเปลือกผลไม้ เข้ากับมูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้ไก่
ขี้ม้า และเศษใบไม้ ในอัตรา 1:1:1 ส่วน

3.

คลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วปิดฝาให้สนิท ถ้าหากวันต่อไป
มีเศษอาหารเพิ่ม ก็นำมาเติมเข้าไปได้ แต่อย่าลืม
ผสมในอัตราส่วนเท่าเดิมด้วย

4.

พลิกกลับส่วนผสมวันละ 1-2 ครั้ง เป็นประจำทุกวัน

ในช่วงแรกไม่จำเป็นต้องเติมน้ำ เพราะเศษอาหารมีความชื้นอยู่แล้ว แต่เมื่อเห็นว่าส่วนผสมเริ่มแห้งลง
ก็สามารถพรมน้ำเข้าไปได้เล็กน้อย โดยจะใช้เวลาในการหมักประมาณ 1 เดือน ก็จะได้ปุ๋ยมักสีดำ
ขนาดเล็ก ที่แห้งสนิทและไม่มีกลิ่นเหม็นไว้ใช้บำรุงต้นไม้แล้ว

วิธีทำปุ๋ยหมักจากต้นกล้วย

ส่วนผสม

- ขี้วัว ขี้หมู หรือขี้ไก่ 1,000 กิโลกรัม
- ดินฟอสเฟต 25 กิโลกรัม
- ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม

วัสดุและอุปกรณ์

- หน่อกล้วย 3 ส่วน
- กากน้ำตาล 1 ส่วน
- น้ำมะพร้าวอ่อน
- น้ำสะอาด
- บัวรดน้ำ

วิธีทำ

1. นำมูลสัตว์มาหมักปรับความชื้น 50%
2. นำมูลสัตว์ที่ได้ไปผสมดินฟอสเฟต และปุ๋ยยูเรีย เข้าด้วยกัน
3. นำส่วนผสมข้างต้นใส่ลงในถังหมักพร้อมคลุมผ้าปิดรอบประมาณ 1 เดือน ก็จะได้ปุ๋ยที่พร้อมแก่การใช้งาน
4. ให้นำพริกกล้วยมาทำอย่างสม่ำเสมอ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่แรกเมื่อหมักได้ 3 วัน ครั้งที่สองเมื่อหมักได้ 10 วัน ครั้งที่สามเมื่อหมักได้ 17 วัน และครั้งที่ 4 เมื่อหมักได้ 24 วันนั่นเอง

วิธีทำปุ๋ยหมักพืชสด

วัสดุและอุปกรณ์

ส่วนผสม

- พืชสด เช่น พืชตระกูลถั่ว พืชตระกูลหญ้า และพืชน้ำ 2 กระสอบ
- มูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้หมู ขี้เป็ด ขี้ไก่ 2 กระสอบ
- แกลบดำหรือแกลบดิบ 2 กระสอบ
- ไข่จุลินทรีย์ 1 ขัน
- น้ำสะอาด 40 ลิตร

วิธีทำ

1. นำพืชสด ซึ่งส่วนใหญ่นิยมเป็นพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วนา ถั่วพร้า ปอเทือง โสนคางคก โสนอินเดีย โสนอัฟริกัน หรือพืชตระกูลหญ้าและพืชน้ำ จำนวน 2 กระสอบ มูลสัตว์จำนวน 2 กระสอบ และแกลบดำ 2 กระสอบ มาผสมให้เข้ากัน
2. นำไข่จุลินทรีย์ 1 ขัน ผสมเข้ากับน้ำสะอาดประมาณ 40 ลิตร แล้วรดให้ทั่วกองส่วนผสม
3. คลุกให้เข้ากัน หมักไว้ในที่ร่ม รอนจนกระทั่งกลายเป็นปุ๋ยที่เย็นแล้วค่อยนำมาใช้งาน

วิธีทำ ปุ๋ยหมักจากฟางข้าว

วัสดุและอุปกรณ์

ส่วนผสม

ฟางข้าวหรือตอซังข้าว
500-1,000 กิโลกรัม
น้ำหมักชีวภาพที่มีจุลินทรีย์มีชีวิต
5-10 ลิตรต่อไร่รดแทรกเตอร์

- ฟางข้าวหรือตอซังข้าว
500-1,000 กิโลกรัม
- น้ำหมักชีวภาพที่มีจุลินทรีย์มีชีวิต
5-10 ลิตรต่อไร่

วิธีทำ

1.

เกลี่ยฟางข้าวให้กระจายทั่วแปลงนา
จากนั้นปล่อยน้ำสะอาดเข้ามาในนา
ให้ระดับน้ำสูง 3-5 เซนติเมตร

2.

ใช้รถแทรกเตอร์กดให้ฟางข้าวจมน้ำ
เสร็จแล้วนำน้ำหมักชีวภาพสูตรที่มี
จุลินทรีย์รดให้ทั่วแปลงนา

Tips : ถ้าใช้ฟางข้าวประมาณ 500-800 กิโลกรัม ให้ใช้น้ำหมัก 5 ลิตรต่อไร่
แต่ถ้าใช้ฟางข้าวประมาณ 800-1,000 กิโลกรัม ให้ใช้น้ำหมัก 10 ลิตรต่อไร่
หมักทิ้งไว้หนานราว 10 วัน จนกระทั่งฟางข้าวและตอซังข้าวอ่อนนุ่มและย่อยสลาย
หลังจากนั้นก็พรวนดินและเตรียมดินสำหรับปลูกข้าวได้ตามปกติเลย

วิธีทำปุ๋ยหมักชีว

วัสดุและอุปกรณ์

มูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้หมู หรือขี้ไก่ 1,000 กิโลกรัม
หินฟอสเฟต 25 กิโลกรัม
ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม

ส่วนผสม

มูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้หมู หรือขี้ไก่ 1,000 กิโลกรัม
หินฟอสเฟต 25 กิโลกรัม
ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม

วิธีทำ

1. นำมูลสัตว์มาหมักปรับความชื้น 50%
2. นำมูลสัตว์ที่ได้ ไปผสมหินฟอสเฟต (K. B. K. 0-3-0) และปุ๋ยยูเรีย (สูตร 46-0-0) เข้าด้วยกัน
3. นำส่วนผสมข้างต้นใส่ลงในถังหมักพร้อมคลุมผ้าปิดรอบประมาณ 1 เดือน ก็จะได้ปุ๋ยที่พร้อมแก่การใช้งาน

stkc society

stkc society official

<https://www.stkc.go.th>

แหล่งที่มา : <https://erc.kapook.com/article16.php>

STKC
Science and Technology Knowledge Center

วิธีทำปุ๋ยหมักจากเศษหญ้า

วัสดุและอุปกรณ์

เศษหญ้าหรือเศษพืชอื่น ๆ 1,000 กิโลกรัม
มูลสัตว์ 200 กิโลกรัม
ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม
สารเร่ง พด.1 1 ช่อ
น้ำสะอาด 5 ลิตร

ส่วนผสม

-เศษหญ้าหรือเศษพืชอื่น ๆ 1000 กิโลกรัม
-มูลสัตว์ 200 กิโลกรัม
-ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม
-สารเร่ง พด.1 1 ช่อ
-น้ำสะอาด 5 ลิตร

วิธีทำ

1. นำเศษหญ้าหรือเศษพืชอื่น ๆ เช่น ฟางข้าว ต้นข้าวโพด หรือต้นอ้อยมาสับให้ละเอียด
2. นำส่วนผสมมากองเป็น 3 ชั้น ในพื้นที่ร่มไว้แสงแดด โดยให้รองพื้นด้วยมูลสัตว์ ตามด้วยเศษหญ้า และปุ๋ยยูเรียทุกชั้น
3. ผสมสารละลาย ประกอบด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.1 กับน้ำสะอาด 5 ลิตร แล้วนำมาราดบนกองส่วนผสมแต่ละชั้น
4. หาววัสดุมาคลุกพร้อมรดน้ำให้พอชุ่ม คอยดูแลกลับกองปุ๋ยทุก ๆ สัปดาห์ ใช้เวลาในการหมักนานประมาณ 45 วัน ก็จะได้เป็นปุ๋ยหมักชีวภาพที่พร้อมแก่การใช้งาน

วิธีทำปุ๋ยหมักจากขยะพรีำว

ส่วนผสม ขยะพรีำว 1 ส่วน
ขี้ไก่เหื้อ 1 ส่วน
สารเร่ง พด. 1 1 ซอง

วัสดุและอุปกรณ์ ขยะพรีำว 1 ส่วน
ขี้ไก่เหื้อ 1 ส่วน
สารเร่ง พด.1 1 ซอง
น้ำสะอาด

วิธีทำ

1. เตรียมขยะพรีำวให้เรียบร้อย ถ้าหากมีความชื้นไม่มาก ก็สามารถพรมน้ำลงไปเล็กน้อย
2. จัดหาพื้นที่สำหรับกองปุ๋ย ควรเลือกเป็นพื้นที่ร่มที่มีแสงแดดคลุมไม่มีน้ำท่วมขัง เริ่มผสมขยะพรีำว 1 ส่วน ต่อขี้ไก่เหื้อ 1 ส่วนได้เลย
3. สำหรับคนที่ใช้ขี้ไก่แทนขี้ไก่เหื้อ ให้ลดปริมาณลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น ละลายสารเร่ง พด.1 กับน้ำสะอาด (โดยสารเร่ง พด.1 1 ซองจะใช้ได้กับวัสดุทำปุ๋ย 1 ตัน) เสร็จแล้วนำไปราดลงบนกองส่วนผสม หมักไว้หลายวันจนกระทั่งปุ๋ยเย็นลง ก็สามารถนำมาใช้งานได้เลย

วิธีทำปุ๋ยหมักจากปลา

ส่วนผสม

- ปลาหรือเศษปลา 40 กิโลกรัม
- กากน้ำตาล 20 กิโลกรัม
- หัวเชื้อปุ๋ยหมักซูปเปอร์ พด.2 1 ถุง

วัสดุและอุปกรณ์

ปลาหรือเศษปลา เช่น หัวปลา ก้างปลา
หางปลา พุงปลา 40 กิโลกรัม
กากน้ำตาล 20 กิโลกรัม
หัวเชื้อปุ๋ยหมักซูปเปอร์ พด.2 1 ถุง
น้ำสะอาด
ถังขนาด 200 ลิตร

วิธีทำ

1. ละลายหัวเชื้อปุ๋ยหมักซูปเปอร์ พด.2 กับน้ำอุ่น 20 ลิตร
2. นำไปใส่ถังขนาด 200 ลิตร พร้อมทั้งใส่เศษปลา 40 กิโลกรัม และกากน้ำตาล 20 กิโลกรัม ลงไปด้วย เติมน้ำสะอาดลงไปประมาณ 80% ของถัง
3. ระยะเวลาในการหมักนานประมาณ 25-30 วัน หรือจนกระทั่งได้ ปุ๋ยน้ำหมักจากปลาที่เป็นสีน้ำตาลเข้ม มีฟองละเอียดมาก และมีกลิ่นคล้ายแอลกอฮอล์ จึงค่อยนำมาใช้

Tips :

ถ้าหากฉีดตามใบพืช ให้ผสมปุ๋ยน้ำจากปลา 1 ลิตร เข้ากับน้ำ 100-150 ลิตร แล้วรดประมาณสัปดาห์ละครั้ง แต่ถ้าหากราดลงโคนพืช ให้ผสมปุ๋ยน้ำจากปลา 1 ลิตร เข้ากับน้ำ 50 ลิตร แล้วรดประมาณปีละ 3-4 ครั้ง